

Statnett SF
Postboks 4904 Nydalen
0423 OSLO

Vår dato: 04.09.2015

Vår ref.: 201504180-3

Arkiv: 617

Deres dato: 01.07.2015

Deres ref.: Johan Olav Bjerke

Saksbehandler:

Olav Haaverstad

22959774 - 41679196 /olah@nve.no

Statnett SF – Godkjenning av miljø-, transport- og anleggsplan for 420 kV sjøkabler over Indre Oslofjord – Vestby og Hurum kommuner

Norges vassdrags- og energidirektorat viser til oversendelse av miljø-, transport- og anleggsplan av 01.07.2015 for 420 kV sjøkabler over Indre Oslofjord.

Saken er behandlet med hjemmel i vilkårene for miljø-, transport- og anleggsplan gitt i konsesjon for 420 kV sjøkabel Solberg – Brenntangen av 10.04.2014, post 9 og konsesjon for 420 kV sjøkabel Filtvet – Brenntangen av 10.04.2014, post 9.

Bakgrunn

I vedtak fra Norges vassdrags- og energidirektorat av 10. april 2014 fikk Statnett SF (Statnett) anleggskonsesjon til å bygge, drive og eie nye 420 kV sjøkabler mellom Filtvet og Brenntangen og mellom Solberg og Brenntangen i Hurum og Vestby kommuner. Konsesjonen gjelder også for bygging av fire nye muffestasjoner, ilandføringsanlegg for kablene, samt adkomstvei og massedeponi som spesifisert i konsesjonen. Konsesjonsvedtaket ble påklaget, men stadfestet i vedtak fra Olje- og energidepartementet av 08.05.2015 med en mindre endring av kulvert på den sørlig muffestasjonen på Brenntangen.

Konsesjonene er gitt med vilkår om at det skal utarbeides miljø-, transport- og anleggsplaner (MTA) for bygging, drift og vedlikehold av anleggene som skal godkjennes av NVE før anleggsstart. Statnett har utarbeidet en felles MTA for de konsesjonsgitte anleggene. I henhold til konsesjonen skal MTA i tillegg til det som går frem av NVEs veileder for utarbeidelse av MTA spesielt beskrive og drøfte følgende:

- Beskrivelse av hvordan vegetasjonen rundt anleggene er tenkt ivaretatt, og hvordan bevaring av vegetasjon og liknende kan redusere virkninger av anleggene ved skjerming.
- Gjennomføring av anleggsarbeidet i naturtypen gammel furuskog ved Brenntangen sør.
- Gjennomføring av opptak av kabler i bløtbunn ved Filtvet.
- Reetablering av berørte områder etter at anlegget er ferdig bygd.
- Lagring, dumping og transport av masser.

Statnett oversendte MTA for prosjektet til godkjenning den 01.07.2015. NVE og Statnett befarte områdene for nye muffestasjoner den 10.08.2015. På bakgrunn av befaringen og tilbakemeldinger fra

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 09575, Internett: www.nve.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor

Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge

Vestre Rosten 81
7075 TILLER

Region Nord

Kongens gate 14-18
8514 NARVIK

Region Sør

Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest

Naustdalsvn. 1B
Postboks 53
6801 FØRDE

Region Øst

Vangsvieien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

NVE oversendte Statnett en revidert MTA med vedlegg den 19.08.2015. Planen har ikke vært sendt på høring, men Statnett har hatt dialog med Vestby og Hurum kommuner, samt grunneiere, om planene.

Vedtak

Med hjemmel i konsesjonene datert 10.04.2015, post 9, godkjenner NVE fremlagte miljø-, transport- og anleggsplan for bygging av nye 420 kV sjøkabler over Indre Oslofjord i Vestby og Hurum kommuner.

Vårt vedtak forutsetter at de fremlagte planer for miljø og transport ikke går ut over vilkår og forutsetninger gitt i konsesjonen. Vi gjør oppmerksom på at tiltakshaver må sørge for å skaffe seg nødvendige privatrettslige rettigheter før anleggsarbeidene starter.

Vilkår

- NVE skal orienteres om når anleggsarbeidet starter, ved viktige og/eller kritiske faser ved byggearbeidet og når anlegget blir satt i drift.
- Det kan fra NVEs miljøtilsyn bli stilt krav om ytterligere detaljering og krav til dokumentasjon for deler av anlegget.
- Når anlegget er ferdig bygget, skal kommunen få tilsendt kartdata i egnet kartformat med alle fysiske anlegg.
- Dersom overskuddsmasser fra Brenntangen ikke skal deponeres i konsesjongitt deponi øst for området skal det utarbeides en transportplan for uttransport av massene. Planen skal utarbeides i samråd med Vestby kommune og forelegges NVE for anleggsstart.
- Statnett skal utarbeide nye skog- og vegetasjonsryddeplaner for prosjektet som skal forelegges NVE for anleggsstart.

NVEs vurdering

Statnett har etter NVEs vurdering i hovedsak utarbeidet en MTA som er i tråd med NVEs "Rettleiar for utarbeiding av miljø-, transport- og anleggsplan for anlegg med konsesjon etter energilova". NVE mener rammene og de generelle føringene som ligger i MTA gir et godt grunnlag for å gjennomføre prosjektet på en miljømessig god måte, men har etterspurt mer detaljert informasjon om utforming av anleggene og pålagte hensyn som følge av konsesjonene. Anleggene har nylig vært gjennom en omfattende konsesjons- og klagebehandling med forholdsvis detaljert behandling av arealbruk. Statnett har gjennomført samrådsmøter med Vestby og Hurum kommuner og oversendt planen for uttalelse, uten å få merknader til denne. NVE har derfor ikke sett behov for å sende planen på høring, men mener saken er tilstrekkelig opplyst til at et vedtak kan fattes. Hensynet til kulturminner er avklart gjennom undersøkelser i henhold til kulturminneloven §9 og i dialog med kulturminnemyndighet.

NVE har kommentarer knyttet til følgende punkter i den innsendte planen:

Massehåndtering

NVE mener massehåndtering på Brenntangen ikke er beskrevet på et tilstrekkelig detaljert nivå i MTA. I henhold til konsesjonen skal "Lagring, dumping og transport av masser" beskrives og drøftes spesielt i MTA. I den innsendte MTA er det ikke valgt endelig løsning for massehåndtering på Brenntangen, og føringen i konsesjonen om hva som skal beskrives spesielt i MTA er således ikke oppfylt. Statnetts alternativer er enten å deponere overskuddsmasser permanent i konsesjongitt deponi øst for anleggsområdet eller at overskuddsmasser kjøres bort til godkjent deponi i Vestby ca. 10 km unna. I følge Statnett er volumet av overskuddsmasser anslått til om lag 20 000 m³ pr. muffeanlegg, men noe av massene kan trolig brukes til istandsetting av tomtene for eksisterende muffestasjoner. Adkomsten til Brenntangen går forbi et statlig sikra friluftslivområde i Emmerstadsbukta, og området er generelt mye brukt til friluftsliv. Adkomstveien er delvis sammenfallende med en etablert kyststi. NVE mener det er

avgjørende for en vellykket prosjektgjennomføring at massehåndteringen og eventuell uttransport skjer på en god måte. Løsningen med deponering i konsesjonsgitt deponi er etter NVEs vurdering tilstrekkelig beskrevet i MTA. Detaljutforming av deponiet er det etter NVEs erfaring hensiktsmessig å vente med til omfanget av overskuddsmasser er avklart. NVE vil følge opp dette med tilsyn. Dersom løsningen med bortkjøring av masser til eksternt deponi velges på Brenntangen må dette etter NVEs syn **beskrives nærmere gjennom en transportplan. Transportplanen må beskrive omfanget av masser som skal kjøres bort, når på døgnet og i hvilke perioder kjøringen skal foregå, samt hvilke avbøtende tiltak som skal gjennomføres for sikre at hensyn til brukere av området ivaretas.** Planen skal utarbeides i samråd med Vestby kommune og forelegges NVE før anleggsstart.

Statnett har opplyst at adkomstveien inn til Brenntangen må oppgraderes for å tåle nødvendig anleggstrafikk. NVE gjør oppmerksom på at denne veien ikke er en del av konsesjonen og MTA. **Dersom det er behov for utbedringer som krever offentlig tillatelse må slik tillatelse innhentes av Statnett. Midlertidig utbedring av veien kan i midlertidig godkjennes gjennom MTA, men det må da sendes inn en egen beskrivelse av dette arbeidet til NVE som forespørsel om endring av MTA.**

I henhold til MTA skal toppmasser på anleggsområdene skaves av og mellomlagres for revegetering ved istandsetting av området. NVE understreker viktigheten av at **toppmassene mellomlagres separat fra andre masser.** Det er registrert fremmede arter i anleggsområdene. NVE forutsetter at disse håndteres på en måte **som hindrer spredning av artene.**

Skogrydding og hensyn til vegetasjon

NVE har i konsesjonsbehandlingen lagt vekt på bevaring av vegetasjon som tiltak for å redusere virkningene av landanleggene, og forutsatt i konsesjonen at dette spesielt skal beskrives og drøftes i MTA. Skogryddingen og hensynet til vegetasjon er etter NVEs vurdering ikke tilstrekkelig drøftet og beskrevet i MTA til at dette sikrer at dette hensynet ivaretas på en god måte i kraftledningstraséene. For anleggsområdene (områder for muffeanlegg og rigg) mener NVE at planen er tilstrekkelig, men forutsetter at arealene ryddes for vegetasjon gradvis etter behov, slik at det ikke ryddes areal som ikke blir nyttet. For skogryddingen i de nye kraftledningstraséene er NVE enig med Statnett i at disse gjelder et begrenset areal, men samtidig vil kraftledningstraséene ned mot muffestasjonene være noe av det synligste landskapsendringen dersom de ikke gjennomføres på en god måte. Hvordan skogryddingen skal utføres her må derfor beskrives nøyere. I den oversendte skogryddeplanen er det angitt at "kratt og skog" skal fjernes i traséene. Videre er det vist til Statnetts tekniske standard for skogrydding. Dette er en generell standard som åpner for ulike måter å rydde vegetasjon i kraftledningstraséer på avhengig av hvordan Statnett definerer vegetasjonen i traséen. **NVE mener Statnett må definere de aktuelle traséene som restriksjonsområder iht. teknisk standard 5.5.3 pkt. 2.e. og angi spesielle avstandskrav som må følges i disse områdene.** Fremfor fjerning av all kratt og skog som angitt i skogryddeplanene i prosjektet, må **kun vegetasjon som kommer i konflikt med avstandskravene ryddes.** For saktevoksende vegetasjon, som f.eks. eldre furuskog, **kan toppkapping være et aktuelt tiltak** i stedet for felling av hele trær. For å sikre at det blir utarbeidet en bedre plan for skogrydding og hensynet til vegetasjon i prosjektet setter NVE vilkår om **at nye planer for skog- og vegetasjonsrydding skal forelegges NVE før anleggsstart,** og at disse skal inneholde de vurderinger og tiltak som er omtalt her og i konsesjonsbehandlingen. Planene skal gjøres kjent for entreprenør.

Hensyn til naturmangfold - vurderinger etter naturmangfoldloven kapittel II

I henhold til naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8 - 12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. På den måten skal forvaltningen i sine vedtak redegjøre for og synliggjøre kunnskapen om og virkningene et tiltak vil få for naturmangfold, og hvordan en har kommet fram til resultatet i den konkrete saken. Gjennom konsesjonsbehandlingen har naturmangfoldlovens kapittel II blitt vurdert, og tillatelse til tiltaket i sin helhet er gitt etter en slik

vurdering. NVE vil derfor ikke vurdere tiltaket som helhet i dette vedtaket, men kun de forhold som gjelder MTA-planen.

Etter § 8 i naturmangfoldloven skal offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. Etter § 10 skal en påvirkning av et økosystem vurderes ut fra den samlede belastning som økosystemet er eller vil bli utsatt for. Gjennom konsekvensutredning og konsesjonsbehandling er disse forholdene belyst og vurdert. NVE anser at kravet om at vedtaket i hovedsak skal bygge på eksisterende kunnskap etter naturmangfoldloven § 8 og at prinsippet om økosystemtilnærming og samlet belastning (§10) er oppfylt gjennom den prosessen som har vært. Inngrepsområdet er **spesielt kartlagt for biologiske verdier**, og de registrerte naturverdier som finnes er hensyntatt så godt som mulig gjennom MTA. NVE mener det foreligger tilstrekkelig kunnskap om virkningen tiltaket kan ha for naturmangfold. Føre-var-prinsippet i naturmangfoldloven § 9 har derfor mindre betydning i denne saken.

Etter § 11 skal tiltakshaveren dekke kostnadene ved å hindre eller begrense skade på naturmangfoldet som tiltaket volder, dersom dette ikke er urimelig ut fra tiltakets og skadens karakter. MTA konkretiserer de tiltakene som skal gjøres for å hindre og begrense skader på naturmangfoldet. Utgiftene til disse tiltakene dekkes av Statnett eller entreprenør etter egne avtaler.

I henhold til § 12 i naturmangfoldloven skal det for å unngå eller begrense skader på naturmangfoldet tas utgangspunkt i slike driftsmetoder og slik teknikk og lokalisering som, ut fra en samlet vurdering av tidligere, nåværende og fremtidig bruk av mangfoldet og økonomiske forhold, gir de beste samfunnsmessige resultater. NVE mener at den MTA som er utarbeidet og de vurderinger som er gjort under arbeidet med denne sikrer at arbeidene blir utført på en best mulig måte for å hindre skade på naturmangfoldet. NVE har satt tilleggsvilkår for å sikre at vegetasjonsrydding gjennomføres på en best mulig måte. NVE mener for øvrig at MTA og rutinene i denne gir et godt grunnlag for at de samfunnsmessige beste driftsmetodene og teknikk benyttes.

Annet

For anlegg for overføring eller omforming av elektrisk energi som har konsesjon etter energiloven, gjelder ikke plan- og bygningsloven (pbl) med unntak av kapittel 2 og 14. Det betyr at det for gjeldende anlegg verken er nødvendig med dispensasjon fra gjeldende kommunale arealplaner eller kommunal byggesaksbehandling, jf pbl §1-3.

NVE minner om at anlegget er underlagt forskrift om forebyggende sikkerhet og beredskap i energiforsyningen (FOR-2012-12-07-1157). NVE har ikke vurdert om tiltaket tilfredsstillere formkravet.

Klageadgang

Denne avgjørelsen kan påklages til Olje- og energidepartementet av parter i saken og andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker fra det tidspunkt denne underretning er kommet frem, jf. forvaltningsloven kapittel VI. En eventuell klage skal begrunnes skriftlig, stiles til Olje- og energidepartementet og sendes til NVE. Vi foretrekker elektronisk oversendelse til vår sentrale e-postadresse nve@nve.no.

Med hilsen

Ingunn Åsgard Bendiksen
Avdelingsdirektør

Øyvind Leirset
seksjonssjef

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Kopi til:

Akershus fylkeskommune
Buskerud fylkeskommune
Fylkesmannen i Buskerud
Fylkesmannen i Oslo og Akershus
Hurum kommune
Vestby kommune